

For de virksomheder, der ligger over tærskelværdierne, indsender Erhvervsfremme Styrelsen årligt 2 sæt erklæringer til overvågningsorganisationen OPCW i Haag: Et sæt i marts måned om virksomhedernes aktiviteter med de listede kemikalier i det foregående år og et sæt i oktober om de forventede aktiviteter i det kommende år. De oplysninger, som Erhvervsfremme Styrelsen indhenter i virksomhederne til brug for erklæringerne, omfatter produktion, forarbejdning, anvendelse og import/eksport af de listede kemikalier.

De erklæringspligtige virksomheder kan rutinemæssigt blive inspiceret af OPCW's inspektører, der bl.a. kontrollerer fraværet af liste 1 kemikalier (kemiske våben), checker om erklæringerne svarer til de faktiske forhold, og om de listede kemikalier er blevet overført til ulovlige formål. I 2000 gennemførte OPCW således mere end 140 industriinspektioner i 45 medlemslande. I november 1998 udførte OPCW en inspektion på en dansk virksomhed.

Under C-våben konventionen sker der således en høj grad af international kontrol af de berørte virksomheders aktiviteter, herunder om der sker overførsler af kemikalier til ulovlige formål.

C-våben konventionen er gennemført i Danmark ved lov nr. 443 af 14. juni 1995 med senere ændring og bekendtgørelse nr. 771 af 6. Oktober 1997 om inspektioner, erklæringsafgivelse og kontrol i medfør af De Forenede Nationers konvention om forbud mod kemiske våben. Lovgivningen gør det muligt for Erhvervsfremme Styrelsen at foretage kontrol i virksomhederne dels ved mistanke om urigtige, vildledende eller fortielse af oplysninger dels ved stikprøvekontrol. Erhvervsfremme Styrelsen har dog endnu ikke fundet grundlag for at foretage en sådan kontrol.

Yderligere foregår der i »Australiengruppen« (et uformelt samarbejde mellem 32 hovedsageligt vestligt orienterede lande) et omfattende samarbejde om kontrol med eksporten af kemikalier og biologiske agenser samt udstyr, der kan anvendes til udvikling og produktion af masseødelæggelsesvåben. Australiengruppens kontrolliste, som også omfatter de listede kemikalier i C-våben konventionen, indarbejdes i EU's forordning om kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse (dual-use), som administreres af Erhvervsfremme Styrelsen.

Eksport af de listede kemikalier kræver tilladelse. Hvis en eksportør ikke har en udførselstilladelse i en situation, hvor en tilladelse er nødvendig, er straffen bøde eller fængsel i op til 2 år.

Spm. nr. S 1250

Til forsvarsministeren (23/1 01) af:

Villy Søvndal (SF):

»Hvad er ministerens kommentar til udsendelsen »Dags Dato« i TV 2 søndag den 21. januar 2001, hvor TV 2 hævder at fremlægge dokumentation for fund af uran 236 og plutonium i ammunition?«

Svar (31/1 01)

Forsvarsministeren (Jan Trøjborg):

»Dags Dato«s dækning af sagen vedrørende depleteret uran i TV2 den 21. januar 2001 behandlede hovedsageligt oplysninger, der i forvejen er kendte og som bl.a. blev drøftet på samråd i Folketingets Forsvarsudvalg den 18. januar 2001.

I TV-udsendelsen blev oplyst, at depleteret uran, der bl.a. anvendes i visse ammunitionstyper, er et restprodukt fremkommet i forbindelse med uranberigelse. Herunder blev det i udsendelsen nævnt, at der ifølge oplysninger fra tysk TV er påvist plutonium i dette restprodukt.

Efter samrådet den 18. januar 2001 har jeg modtaget oplysninger via NATO om den eventuelle tilstedeværelse af U-236 og plutonium i depleteret uran. Af disse oplysninger fremgår, at det er muligt at spore elementer af U-236 og plutonium i depleteret uran. Det fremgår også, at det, ifølge uafhængige eksperter, er i så små mængder, at det ikke giver anledning til bekymring. Jeg har vedlagt kopi af NATO kommuniké, der omtaler emnet. (Ikke optrykt her).

Det fremgår, at de Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP) har fået analyseret depleteret uran fra prøver indsamlet i Kosovo. Et af laboratorierne har i den forbindelse fundet et indhold af 0,0028% U-236, hvilket anses for ubetydeligt.

For så vidt angår tilstedeværelsen af plutonium fremgår det, at depleteret uran kan indeholde elementer af de såkaldte transuraner (bl.a. neptunium, plutonium og americium). Transuranerne bidrager med 0,8% af strålingen fra depleteret uran.